

Министерство образования Республики Саха (Якутия)
Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Бордонская средняя
общеобразовательная школа»

Саха тылыгар уонна аабытыгар аһаҕас уруок

Темата: Кыһын барахсан

Толордо: Яковлева Ульяна Титовна,
алын сүһүөх учуутала

с. Сарданга, 2018с

Сыала-соруга:

- 1) Оџолору ааџыы, суруйуу үөрүйэхтэригэр салгыы үөрэтии.
- 2) Кыһын туһунан айан кэпсиир дьоџурдарын, билгэ туһунан билиилэрин сайыннарыы.
- 3) Уруокка көхтөөхтүк кыттыы, болџомтолоох буолуу.

Уруок хаамыыта:

1.Тэрээһин чааһа.

2.Уруок тематын уонна сыалын-соругун оџолор бэйэлэрэ сөпкө өйдөөн быһааран таһаараллар.

-Бу оџолор хаартыскалары көрөн бүгүнгү уруокпут тематын этинг эрэ!

-Кыһын.

-Саамай сөп.

-Саха тылын уонна ааџыытын уруогар тугу гынабытый?

Ааџабыт, суруйабыт.

-Ол аата бүгүн туох туһунан ааџабытый, суруйабытый?

-Кыһын туһунан ааџабыт уонна суруйабыт.

-Сөп.

-Ол аата кыһын туһунан санааны билэбит дуо?

-Билэбит.

-Оччоџо сыалбыт-сорукпут туох эбитий?

-Ону толорорго бэлэмнит дуо?

-Маладьыастар.

3.Бастакы кэпсээн аата туох диэн эбитий?

-Маннайгы хаар.

-Туох туһунан ааџарбыт буолуой?

-Хаар туһунан.

-Ааџабыт.

-Бу аахпыккыт ханнык хартыынаџа сөп түбэхэрий?

-Сөп.

-Тоџо? Дакаастаан.

-Иккис тизкис аата туох диэний?

-Хаар.

-Ааџабыт.

-Бу аахпыппыт ханнык хартыынаџа сөп түбэхэрий?

-Сөп.

- Тоџо? Дакаастаан.

-Үһүс хартыынана аата туох диэний?

-Кыһынны ойуур.

-Тоџо? Дакаастаан.

-Бу хартыыналартан, аахпыккыттан кыһын туһунан туох билиини ылыгыт?

-Сөп. Маладьыастар.

4. Ааџар дьобуру сайыннарыы.

-Бу хартыынаџа туох да кыыл көстүбэт, ол эрэри диэн баран бэйэџит айан кэпсээн көрүн эрэ.

-Туох диэн түмүккэ кэллибит?

-Ойуурга кыылар элбэхтэр эбит.

5.Сурук үлэтэ.

Дорџооннорго үлэ. Биир оџо тахсан үлэлэтэр. А, О, У, И, Ы, Э, Ү.

Сөпкө суруйуу үлэтин иккис, үһүс оџо тахсан кэпсииллэр.

Ол аата суруйуохпут иннинэ тугу гынабытый?

Салгынна буукубалары суруйуу.

-Кыһын бэлиэтэ тугуй?

-Хаар.

-Сөп.

-Бу хаардарга кыһынны кыылар, көтөрдөр ааттарын суруйун.

-Үлэлэрин көрүү. Оџолор бэрэбиэркэлииллэр. Сыһаны көннөрөллөр.
Быһаараллар.

6.Билгэ.

Кыһын туһунан туох билгэлэри билэбитий?

Бэйэбит билгэлииргэ холонун эрэ.

-Билгэ диэн туох эбитий?

Билгэ диэн норуот күнү-дьылы кэтээн , үөрэтэн көрөн күн-дьыл туругун
быһаарар үөрүйэҕэ, билиитэ эбит.

-Хаар туох туһалааҕый?

-Оџолор эппиэттэрэ.

-Хаар элбэх буоллабына элбэх бурдук үүнэр диэтигит. Ол аата хайдах сайын
буоларый?

-Хаар хантан туьэрий?

-Былыттан.

-Былыкка быһан диэн тылы суруйун эрэ.

Түмүк:

7. Рефлексия.

8. Дьыэбэ үлэ.